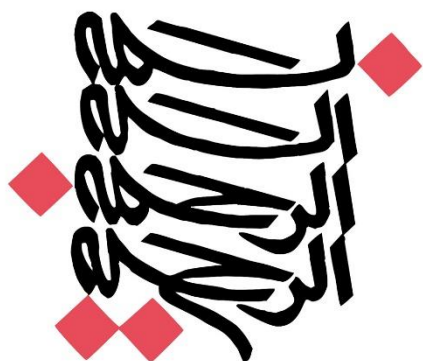




معرفی کتاب‌هایی دربارهٔ ولایت و امامت



مقدمه

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای:

«در جامعه باید سنت کتاب‌خوانی رواج پیدا کند.»

۲۹ تیر ۱۳۹۰

در اهمیت کتاب و کتابت همین بس که خداوند متعال در قرآن کریم به قلم و آنچه می‌نویسد، سوگند یاد کرده است: «ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ» (قلم، ۱) (نون، سوگند به قلم و آنچه می‌نویسد).

یکی از کارهای بزرگ در جامعه، تلاش برای فراگیرکردن کتاب‌خوانی است. در این مسیر، معرفی کتاب‌های خوب اهمیت دارد. ویژگی کتاب‌های خوب این است که موجب ارتقای روحی انسان و به تبع آن، رشد جامعه می‌شوند.

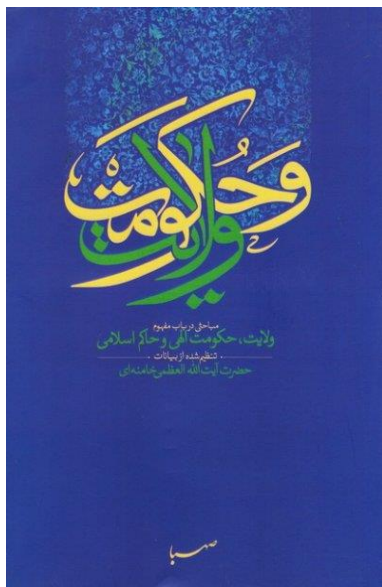
مرکز رسیدگی به امور مساجد استان‌های خراسان با هدف گسترش فرهنگ کتاب‌خوانی در میان اهالی مسجد، ویژه‌نامه‌هایی با عنوان کتاب‌نما منتشر می‌کند. در مجموعه کتاب‌نما تلاش کرده‌ایم کتاب‌های شاخص و ارزشمند را به‌اجمال معرفی کنیم تا یاریگر شما علاقه‌مندان برای انتخاب کتاب باشد. می‌توانید برای تهیه این مجموعه به وبگاه مسجدنا مراجعه کنید و فایل‌های پی‌دی‌اف کتاب‌ها را بگیرید.

مرکز رسیدگی به امور مساجد استان‌های خراسان

کتاب‌های معرفی شده در این ویژه‌نامه

- ۶..... ولایت و حکومت؛ بیانات مقام معظم رهبری درباره ولایت و حکومت
- ۷..... ولایت و انسان‌سازی؛ تنظیم‌شده از بیانات حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای
- ۸..... شرح نهج البلاغه؛ منشور حکومت علوی
- ۹..... در پرتو ولایت
- ۱۰..... کتاب ولایها و ولایت‌ها
- ۱۱..... پژوهشی درباره ولایت
- ۱۲..... ترجمه الغارات: سال‌های روایت نشده از حکومت امیرالمؤمنین(ع)
- ۱۳..... ولایت الهیه ۱: جایگاه امام در نظام پرستش
- ۱۴..... ولایت الهیه ۲: جایگاه امام در نظام خلقت
- ۱۵..... امامت در قرآن؛ تبیین نظریه گزینش الهی امام
- ۱۶..... امامت و ولایت، روح دیانت؛ اثبات امامت الهی بر اساس منابع اهل سنت
- ۱۷..... ولایت و امامت از منظر عقل و نقل (دوره سه‌جلدی)
- ۱۸..... امامت؛ منشأ حیات خردمندانه بشر
- ۱۹..... شمیم ولایت
- ۲۰..... پاسخ به شبهات کلامی؛ دفتر چهارم: امامت
- ۲۱..... صراط سلوک؛ جایگاه امامت و ولایت

ولایت و حکومت؛ بیانات مقام رهبری درباره ولایت و حکومت



- نویسنده: مرکز صهبا
- ناشر: مؤسسه فرهنگی هنری ایمان
- جهادی
- تعداد صفحات: ۳۹۰

موضوع کتاب «بیان مبانی حکومت در اسلام و شاخصه‌های کارگزاران اسلامی» است. در حقیقت این موضوع اساسی، در امتداد مباحث کتاب طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن بیان شده است؛ لذا مباحث مطرح در این کتاب نیز با همان نگاه چندبُعدی و رویکرد فهم دین به عنوان مسلک اجتماعی بیان شده است. حکومت از منظر اسلام ریشه در توحید دارد و در جریان نبوت انبیا جلوه‌گر شده و عینیت پیدا کرده است و با تثبیت جریان ولایت، تداوم می‌یابد. دو فصل ابتدایی کتاب حاضر سعی می‌کند پیوستگی این مباحث را ترسیم کند. در فصل‌های سوم تا پنجم، شاخصه‌های حکومت الهی و حاکمان الهی و در مقابل، حاکمان طاغوتی تبیین شده است. در فصل ششم، به برخی از اشکالات و شبهاتی که درباره حکومت اسلامی در عصر غیبت مطرح است، پاسخ داده شده و جایگاه والای امام خمینی(ره) و انقلاب اسلامی ایران در عصر حاضر تبیین شده است.

ولایت و انسان‌سازی؛ تنظیم‌شده از بیانات حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای

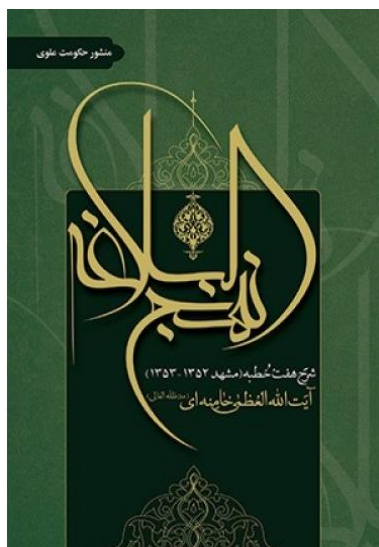


- نویسنده: اسماعیل فخریان
- ناشر: انتشارات شهید کاظمی
- تعداد صفحات: ۱۴۰

دین به‌عنوان «یگانه مرجع بی‌نقص راهنمایی بشر»، تمام لوازم و زمینه‌ها و ابزارهای ساخت جامعه الهی را بیان کرده و این قوانین را در قالب «کتاب» به انبیا داده تا بیایند و جامعه‌ای درخور شأن انسان بسازند. بعد از انبیا، اولیای الهی نیز متکفل همین وظیفه خطیر بوده‌اند و مأموریت داشته‌اند از انسان‌ها در قالب ایجاد نظام و جامعه اسلامی دست‌گیری کنند. بر اساس قاعده امامت، خداوند متعال در عصر غیبت حضرت حجة بن الحسن المهدی (عج) انسان‌ها را بی‌رهنما و رهبر رها نکرد؛ بلکه ولایت خود را به فقهای عظیم‌الشأن اسلام اعطا کرد تا ایشان خط انبیا و امامان معصوم را ادامه دهند. در عصر غیبت، وظیفه ولی فقیه، بی‌کم‌وکاست همان وظیفه انبیا و اولیا یعنی ایجاد کارخانه انسان‌سازی است. این کتاب به موضوعاتی پرداخته است که به عناوین آن در چند سطر بالا اشاره کردیم. محتوای کتاب، همه از بیانات ارزشمند حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای است. در این کتاب، سعی بر دقت در گزینش و چینش بیانات معظم‌له بر اساس نگاه کلان ایشان به موضوع «ولایت و انسان‌سازی» بوده است.

شرح نهج البلاغه؛ منشور حکومت علوی

- نویسنده: سیدعلی خامنه‌ای
- ناشر: انقلاب اسلامی
- تعداد صفحات: ۲۴۵



رهبر معظم انقلاب از دهه ۱۳۴۰ به تدریس نهج البلاغه برای طلاب و دانشجویان و عموم مردم می‌پرداختند. حاصل درس‌های ایشان تاکنون در سه مجلد (نبوت‌ها در نهج البلاغه، منشور حکومت علوی، راه روشن مدیران) جمع‌آوری شده است. کتاب حاضر مشتمل بر دوازده گفتار در شرح نهج البلاغه است که در سال‌های ۱۳۵۲ و ۱۳۵۳ در مسجد امام حسن مجتبی (ع) و مسجد کرامت ایراد شده است. در این جلسات به سنت‌های اجتماعی در تاریخ بشر، ارمان بعث پیامبر اکرم (ص) و معرفی انگیزه‌ها، جهت‌گیری و برنامه‌های حکومت امیرالمؤمنین (ع) پرداخته شده است.

در پرتو ولایت



• نویسنده: محمدتقی مصباح یزدی

• ناشر: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام

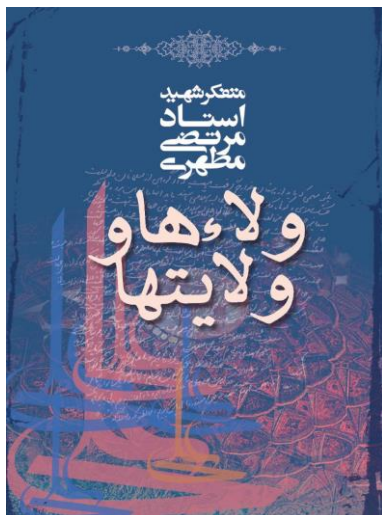
خمینی (ره)

• تعداد صفحات: ۳۵۲

این کتاب گفتارهایی دربارهٔ مسئلهٔ ولایت است. گفتار اول این کتاب فضایل امیرمؤمنان (ع) را با اشاره به اکتسابی بودن و غیراکتسابی بودن آن‌ها بیان می‌کند. گفتار دوم و سوم شبهات موجود دربارهٔ فضایل آن حضرت را پاسخ می‌گوید و شخصیت بی‌پدیل آن امام همام را شرح می‌دهد. همچنین در گفتارهای چهارم و پنجم و ششم، منشأ مشروعیت حضرت علی (ع) واکلوی می‌شود و از سقیفه به‌عنوان نقطهٔ آغاز سکولاریسم یاد شده، عبرت‌های مهم آن نیز بیان می‌شود. گفتار هفتم مجالی برای بازشناسی عوامل مخالفت با حضرت علی (ع) است. در گفتارهای هشتم، نهم و دهم رفتار و عملکرد سیاسی امام علی (ع)، شیوهٔ حکومت آن حضرت و نیز نقش مردم در مشروعیت و مقبولیت حکومت اسلامی بحث و بررسی می‌شود. گفتارهای یازدهم و دوازدهم به تقابل غدیر و سقیفه و به‌علل همراهی نکردن مردم با امام علی (ع) بعد از رحلت پیامبر خاتم (ص) می‌پردازد. گفتارهای شانزدهم و هفدهم نیز مبحثی مشروح دربارهٔ امامت، ولایت و ولایت فقیه، ولایت فقیه در ایران، حق قانون‌گذاری برای وی و تهدیدهای پیش روی آن است. متن کتاب را می‌توانید در پایگاه اطلاع‌رسانی ایشان مطالعه کنید: mesbahyazdi.ir



کتاب ولأه‌ها و ولایت‌ها



• نویسنده: مرتضی مطهری

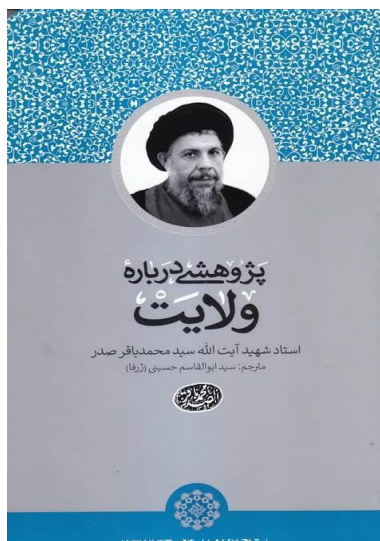
• ناشر: صدرا

• تعداد صفحات: ۹۷

موضوع «ولایت» و «ولّی» از مهم‌ترین موضوعات در مکتب جهان‌شمول اسلام است. استاد شهید مطهری در کتاب ولأه‌ها و ولایت‌ها، این موضوع را از ابعاد و جوانب گوناگون بررسی و تحلیل کرده است. ایشان پس از ارائه تعریفی جامع از واژه «ولایت» و «ولّی» و نیز موارد استعمال لفظ «مولا»، به تقسیم ولأء به ولأء منفی و ولأء اثباتی (عام و خاص) می‌پردازند.

بخش اعظم کتاب به بیان مشروح انواع ولأء اثباتی خاص اختصاص دارد. در این بخش، مباحث جالبی مانند عصمت پیامبر و امام، شئون گوناگون پیامبر اکرم (ص)، ولایت تکوینی، معجزه و... بررسی شده است.

پژوهشی دربارهٔ ولایت



• نویسنده: سید محمدباقر صدر

• ناشر: دارالصدر

• تعداد صفحات: ۹۵

شهید صدر در این کتاب با روشی نو و با تکیه بر مسلمات تاریخی، به اثبات این مطلب می‌پردازد که تشیع رهاورد طبیعی اسلام است، نه اینکه در گذر زمان و بر اثر حوادث سیاسی یا اجتماعی پدید آمده باشد. او در سه فصل که در واقع هریک احتمالات ممکن برای ادامهٔ حیات سیاسی اسلام پس از پیامبر (ص) است، به گونه‌ای روشن و خدشه‌ناپذیر این موضوع را بررسی می‌کند که تنها از دروازهٔ عناد می‌توان به مقابله با آن پرداخت. شهید صدر در این کتاب به آیندهٔ نبوت و تکامل و استمرار پسینی آن پرداخته است و با روشی نو و بی‌نظیر و مبتنی بر حساب احتمالات، ضرورت ولایت را به‌عنوان استمرار خط نبوت در تاریخ اثبات کرده است.



ترجمه الغارات: سال‌های روایت نشده از حکومت امیرالمؤمنین (ع)



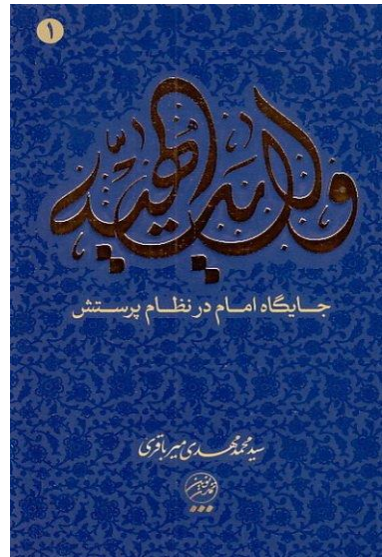
• تحقیق و تنظیم: سید محمود زارعی

• ناشر: بیان معنوی

• تعداد صفحات: ۳۰۳

آنچه افکار عمومی از حکومت امیرالمؤمنین (ع) در ذهن دارند، سه جنگ مشهور حضرت با طلحه و زبیر، معاویه و خوارج است. این در حالی است که تمام این جنگ‌ها کمتر از نیمی از حکومت پنج‌ساله حضرت را تشکیل می‌دهد و امیرالمؤمنین (ع) بعد از جنگ نهروان به مدت دو سال و نیم به حکومت ادامه دادند؛ اما متأسفانه کمتر کسی از این دوران مهم و استثنایی مطلع است و کمتر به آن پرداخته می‌شود. این سال‌های روایت نشده از حکومت آن حضرت که به دوره غارات مشهور شده، از جهاتی مهم‌تر و درس‌آموزتر از نیمه اول حکومت ایشان است و از قضا تناسب بیشتری با اوضاع و اتفاقات کنونی ما و منطقه دارد. کتاب حاضر تلخیص و ترجمه‌ای روان از کتاب معتبر و قدیمی الغارات است که به روایت آن سال‌ها می‌پردازد.

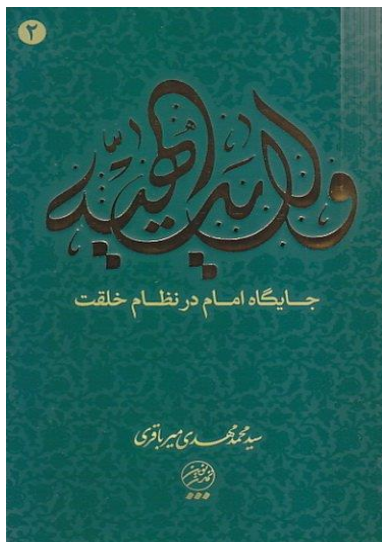
ولایت الهیه ۱: جایگاه امام در نظام پرستش



- نویسنده: سید محمد مهدی میر باقری
- ناشر: تمدن نوین اسلامی
- تعداد صفحات: ۴۹۶

کتاب پیش رو نخستین حلقه از مباحث اعتقادی و فکری مؤلف در موضوع توحید و امامت با عنوان «ولایت الهیه؛ جایگاه امام در نظام آفرینش» است. نویسنده در بخش اول کتاب، «حقیقت پرستش» را تحلیل کرده و توضیح داده که ولایت اولیای الهی (ع) مجرای تحقق توحید و عبودیت و باطن دین و شریعت است. نویسنده در بخش دوم کتاب، مقیاس پرستش را مطرح کرده و معنای پرستش اجتماعی و تاریخی بر محور ولایت اولیای الهی را تبیین کرده است. ضرورت اقامه پرستش، مسئولیت‌های اجتماعی و تاریخی و حقیقی بودن جامعه و تاریخ، از جمله سرفصل‌های این بخش است.

ولایت الهیه ۲: جایگاه امام در نظام خلقت



• نویسنده: سید محمد مهدی میرباقری

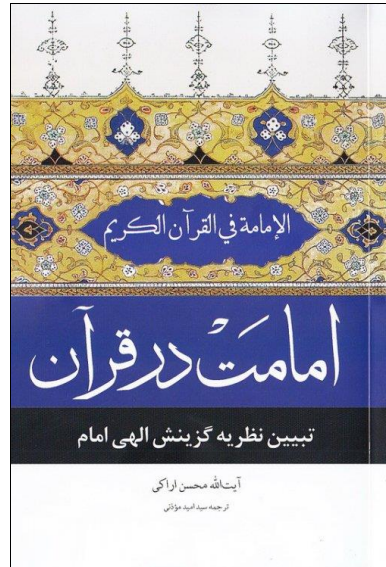
• ناشر: تمدن نوین اسلامی

• تعداد صفحات: ۴۱۲

اصل امامت اندیشه‌ای جاودان و ماندگار در تاریخ اسلام و از مهم‌ترین ارکان نظام اعتقادی شیعیان است. درباره حقیقت و چیستی امامت، وجوب و وجود امام، غایت جریان امامت، صفات و ویژگی‌های امام و... به تفصیل سخن گفته شده و کتاب‌های فراوانی به رشته تحریر درآمده است.

کتاب حاضر با عنوان جایگاه امام در نظام خلقت گامی دیگر در این مسیر است. این کتاب این حقیقت قدسی را از زاویه‌ای نو تبیین می‌کند و به ابعاد دیگری از آن می‌پردازد. گفتارهای مؤلف در این مجموعه، بر چند محور کلی استوار است: ۱. ضرورت امام‌شناسی از منظر قرآن و روایات؛ ۲. امام، محور تحقق توحید در جامعه، تاریخ و تکوین؛ ۳. پیامدها و نتایج جریان امامت در عالم؛ ۴. حق امامت، محور جعل و استیفای حقوق مخلوقات؛ ۵. ولایت امام، پایگاه تعریف خیر و شر؛ ۶. رابطه معرفه‌الله و معرفه‌الامام.

امامت در قرآن؛ تبیین نظریهٔ گزینش الهی امام



• نویسنده: محسن اراکی

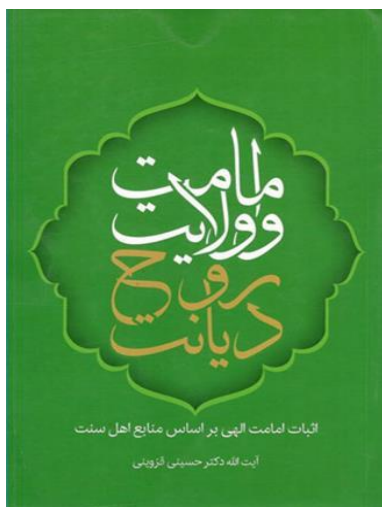
• ناشر: دفتر نشر معارف

• تعداد صفحات: ۱۶۳

موضوع امامت در اسلام صرفاً مسئله‌ای اعتقادی نیست؛ بلکه به‌واقع تعیین‌کنندهٔ مفهوم و همچنین واقعیت و مصداق تطبیقی اسلام است. این دو غیر از نتایج کلامی، فلسفی، فقهی و دیگر نتایجی است که در سطح مباحث آکادمیک از موضوع امامت به دست می‌آید. نظریهٔ نص (گزینش الهی امام)، زندگی فردی و اجتماعی انسان را به‌گونه‌ای با پروردگار متعال ارتباط می‌دهد که تمام رفتارهای ارادی و اختیاری او را در بر می‌گیرد. بر پایهٔ این دیدگاه، خداوند پروردگاری نیست که به موعظه‌های آرام بسنده کند تا مبادا عواطف مستکبران و ستمگرانی جریحه‌دار شود که هواپرستانه با مقدرات انسان‌ها بازی می‌کنند.

این کتاب از سه گفتار تشکیل شده است: مفهوم امامت از منظر قرآن کریم، امامت و گزینش الهی امام در قرآن کریم، نص بر امامان و گزینش الهی آنان در قرآن کریم.

امامت و ولایت، روح دیانت؛ اثبات امامت الهی بر اساس منابع اهل سنت



• نویسنده: سید محمد حسینی قزوینی

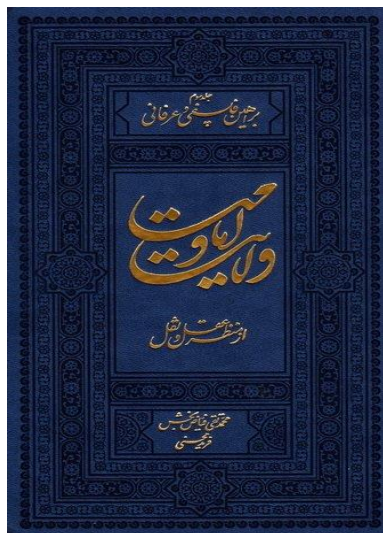
• ناشر: موسسه ولی عصر (عج)

• تعداد صفحات: ۸۰

کتاب پیش رو حاصل بخشی از تحقیقات و زحمات طولانی مدت حضرت آیت الله حسینی قزوینی در موضوع ولایت امیرالمؤمنین (ع) است که با زبان علمی اما مختصر ارائه شده است. ایشان معتقدند بر همه مؤمنان لازم است که اعتقاد خود به ولایت اهل بیت (ع) را با استفاده از منابع صحیح و معتبر اثبات کنند.

این کتاب در هفت بخش سامان یافته است. پس از طرح ضرورت تحقیق درباره مذهب و اثبات ولایت حضرت علی (ع) از قرآن و روایات اهل سنت، به صورت خلاصه نقد ادله خلافت خلفای اهل سنت با شیوه علمی و محترمانه مطرح شده است.

ولایت و امامت از منظر عقل و نقل (دورهٔ سه‌جلدی)



• نویسنده: محمدتقی فیاض‌بخش و فرید

محسنی

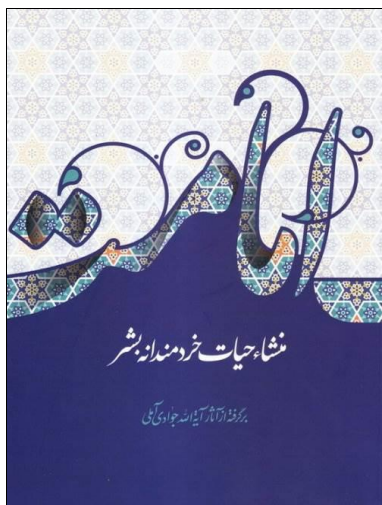
• ناشر: فردا

• تعداد صفحات: ۱۳۰۰

در این کتاب، عصاره‌ای از تمامی استدلال‌های موجود در مکاتب مختلف فلسفی و کلامی و عرفانی دربارهٔ امامت عامه و جایگاه آن در نظام تکوین و تشریع ارائه شده است. نویسندگان تلاش کرده‌اند همهٔ ادلهٔ عقلی شیعه در موضوع امامت و ولایت را یکجا گردآوری کنند؛ به‌گونه‌ای که همهٔ آن‌ها به‌صورتی ساختارمند و مهندسی‌شده، تحلیل و جمع‌بندی شود و مبانی قرآنی و روایی آن تبیین شده، به برخی از مهم‌ترین شبهات پاسخ داده شود. مؤلفان پس از ذکر همهٔ این آرا و ادله و تبیین آن از زوایای گوناگون، با تکیه بر مکتب علمی تربیتی حضرت امام خمینی (ره) و مرحوم علامه طباطبایی (ره)، برخی رموز و ظرایف مسئلهٔ امامت را موشکافی و رمزگشایی کرده‌اند.

سه جلد بعدی این کتاب تلاشی است در جهت معرفی مقام امامت و ولایت در قرآن کریم. این مجلدات حاوی ادلهٔ صرفاً قرآنی با بهره‌گیری از چهل آیه است که یک‌به‌یک تجزیه و تحلیل و تفسیر شده است.

امامت؛ منشأ حیات خردمندانه بشر



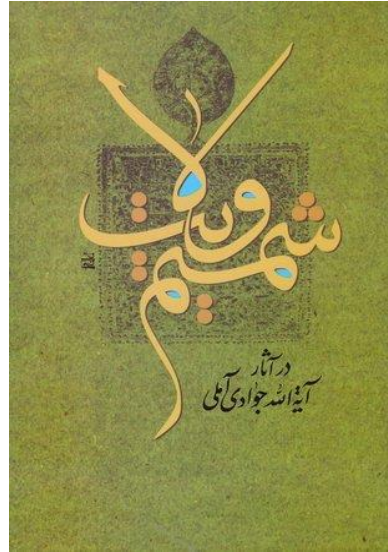
- برگرفته از: آثار آیت الله جوادی آملی
- تحقیق: سیداحمد بابایی چگینی
- ناشر: اسراء
- تعداد صفحات: ۴۹۶

عالمان دین، به‌ویژه متکلمان اسلامی درباره امامت در دو مقام بحث می‌کنند:

۱. امامت عامه که ناظر به ضرورت وجود امام، ادله و براهین، شروط و اوصاف امام و... است؛
۲. امامت خاصه که درباره شخص امام، ویژگی‌های او، راه شناختش و... بحث می‌کند.

در این اثر ارزشمند، هر دو مقام به‌صورت کامل و مفصل بررسی شده است. همچنین درباره ولایت و امامت مولی‌الموحدین علی بن ابی‌طالب (ع) که هم سید اولیای الهی و هم سید اوصیای ربوبی است، با اشاره به برخی از فضایل بی‌شمار آن حضرت، درباره جانشینی بلافصل ایشان از رسول‌الله (ص) با بیان شواهد قرآنی و روایی آن، مطالب مفصلی آمده است.

شمیم ولایت



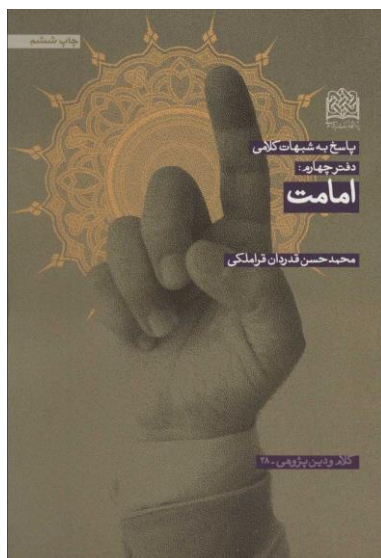
• نویسنده: عبدالله جوادی آملی

• ناشر: اسراء

• تعداد صفحات: ۷۹۲

ولایت از سویی قرب به حق و از سوی دیگر ظهور فیض رب است. از این رهگذر، شایسته است این جریانِ عمدهٔ هستی به‌درستی شناخته و بدان توجه شود. بارزترین و در عین حال کامل‌ترین چهرهٔ ولایت بعد از شخص پیامبر اکرم (ص)، امیرمؤمنان (ع) است. ایشان تجسم همهٔ خیرات و تمثل همهٔ کمالات است. شناخت آن حضرت و آگاهی از نحوهٔ رفتار و کیفیت سلوک فردی و اجتماعی ایشان بهترین راهکارِ راهیابی به مراحل ولایت و نیز تحقق ارزش‌ها و جهات گرامی و متعالی ولایت است. شمیم ولایت عطر دل‌انگیز ولایت را در دو بخش و ده فصل به مشام فرهیختگان و نخبگان و دوست‌داران قرآن و عترت می‌رساند: ولایت در قرآن، عید ولایت، ولایت علوی، ظهور ولایت در صحنهٔ غدیر، تجلی ولایت در آیهٔ تطهیر، مظهریت علی (ع) برای اسمای حسناى الهی، قرآن در کلام امام علی (ع)، حکمت علوی، وحدت جوامع در نهج‌البلاغه، دنیاشناسی و دنیاگرایی در نهج‌البلاغه و ...

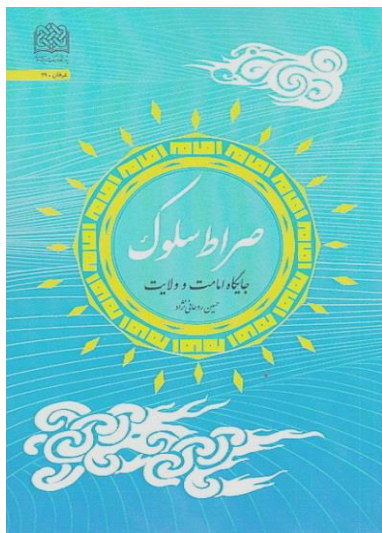
پاسخ به شبهات کلامی؛ دفتر چهارم: امامت



- نویسنده: محمدحسن قردان قراملکی
- ناشر: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- تعداد صفحات: ۵۵۳

این کتاب، دفتر چهارم امامت از سلسله‌دفترهای پاسخ به شبهات کلامی است. نگارنده در این دفتر می‌کوشد شبهاتی راجع به امامت را با رویکرد کلامی (کلام فلسفی) تحلیل و ارزیابی کند. البته رویکرد عمده این تحقیق کلامی است که به‌ضرورت، گاهی از رهیافت عرفانی و فلسفی نیز سود برده است. نکته اینکه پاسخ شبهات برحسب اهمیت شبهه تعیین شده است و گاهی پاسخ بعضی بیش از ده صفحه است. خواننده در این تحقیق علاوه بر دریافت پاسخ شبهه، در بعضی مواقع با تحلیل‌ها و نکته‌ها و پاسخ‌های جدید نویسنده نیز مواجه می‌شود که محصول تأمل نگارنده در زوایای مختلف موضوع است.

صراط سلوک؛ جایگاه امامت و ولایت



- نویسنده: حسین روحانی‌نژاد
- ناشر: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- تعداد صفحات: ۳۵۶

ولایت باطن نبوت است و تشیع، در حقیقت قبول استمرار حقیقت نبوت در ذیل عنوان ولایت است. امامت و ولایت در صراط سلوک، نقش حیاتی دارد. این پژوهش به تبیین نقش بی‌بدیل امام و ولی معصوم در تکامل روحی انسان‌های مستعد و دستگیری روحی و باطنی از سالکان الی‌الله می‌پردازد. امام طبق روایات، نور است و فروزنده‌تر از خورشید محسوس، به ضمیر انسان‌های باایمان روشنائی می‌تاباند. مؤمنان راستین در پرتو این نور، به مقصد اعلای انسانیت دست می‌یابند. امام و ولی معصوم، واسطهٔ خدا و سالکان است. ولایت انقطاع‌ناپذیر است و همواره نور ولایت می‌تابد.

فصل اول کتاب صراط سلوک؛ جایگاه امامت و ولایت به چستی امامت و ولایت می‌پردازد. فصل دوم کتاب دربارهٔ صراط مستقیم است. در فصل سوم ترسیم صراط سلوک دیده می‌شود و در فصل چهارم نویسنده جایگاه امامت و ولایت در صراط سلوک را تشریح کرده است.



مشهدالرضا(ع)؛ خیابان امام رضا(ع)؛
امام رضا ۹؛ مرکز رسیدگی به امور مساجد
استان های خراسان



masjedkh.ir



مرکز رسیدگی به امور مساجد
استان های خراسان